

No 195.

Kalendarzyk tygodniowy

Pon. św. Augustyna.
Wt. Sełęc. gł. św. Jana.
Sr. NMP. Jasnogórskiej.
Czw. św. Rajmunda W.
Piąt. św. Idziego Op
Sob. św. Stefana Kr.
Niedz. Pociesz. NMP

Wschód słońca: godz. 5 08
Zachód słońca: godz. 6 55
Dług dnia: godz. 13 49
Ubyło dnia: 2 m. 58

Gen. prenumeraty:
W ŁODZI:

Rocznie rb. 6 k. —
Półrocznie „ 3 „ —
Kwartalnie „ 1 „ 50
Miesięczn. „ — „ 50
Odnoszenie 10 k. m.
Egz. pojedynczy 3 k.

Z przesyłką pocztową:

Rocznie rb. 7 kop. 40

Półrocznie „ 3 „ 70

ZAGRANICĄ:

Miesięcznie „ 1 „ 10

Redakcyja

w Łodzi,

ul. Przejazd № 8.

Nr. telefonu 598.

ROZWIÓJ

dziennik polityczny, przemysłowy, ekonomiczny, społeczny i literacki, ilustrowany

Poniedziałek, dnia 28 sierpnia 1911 roku.

Kantory: w/wszem w Warszawie, ul. Krucza № 23; w Fabianiszach u p. Teodora Minkę; w Zgierzu, w aptece p. Patka.

CENA OGŁOSZEN: „Nadesłane“ przed tekstem 50 kop. za wiersz pet. Zwyczajne ogłoszenia za tekstem po 7 kop. za wiersz nonparelowy lub jego miejsce. Małe ogłoszenia po 2 kop. od wyrazu (dla poszukujących pracy po 1 1/2 kop.). Najmniejsze ogłoszenie 20 kop. Reklamy i Nekrologi po 20 kop. za wiersz petitowy. Za dołączenie prospektów 6 rub. od tysiąca egzemplarzy. ARTYKULY bez oznaczenia honorarium Redakcyja uważa za bezpłatne; rękopisów drobnych nie zwraca.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie, z wyjątkiem dni świątecznych, od godziny 3 — 4-ej po południu.

Teatr polski A. Zelwerowicza, (Cegielniana 63).

WE CZWARTEK, 7-go września r. b. o 8 1/2, wiecz. OTWARCIE SEZONU.

po raz I-szy: Samuel Zborowski

dramat w 4 aktach I. Słowackiego (scenizacja W. Feldmana, reżyserya A. Zelwerowicza), poprzedzony prelekcją W. FELDMANA. — Nowa wspaniała wystawa. — Ilustracja muzyczna z preludjów Chopina. — Kasa sprzedaje bilety w cukierni W-go Roszkowskiego od wtorku, dnia 29 b. m. od 11-ej rano. 2825

Z początkiem roku szkolnego otwarte będzie w Łodzi

Gimnazjum męskie z prawami szkół rządowych

B. BRAUNA.

Podania przyjmuje się w tymczasowej kancelaryi, ulica Nawrot Nr. 13, I-sze piętro z frontu, (mieszkanie p. W. Neumana) codziennie od 10-ej do 2-ej i od 4-ej do 6-ej. Oplata szkolna od mniej zamożnych uczniów półrocznie: w klasie wstępnej (niższej) rbl. 30, w klasie wstępnej wyższej rbl. 40, I-ej i II-ej rbl. 50, III-ej i IV-ej rbl. 60. — Termin egzaminów będzie ogłoszony w swoim czasie. 2735

Teatr popularny.

Pierwsze przedstawienia w sobotę 2-go września wieczorem: „ZAWISZA CZARNY“, poemat histor. w 7 odsłonach Kazimierza Tetmajera; w niedzielę 3 września po poł. „Ułani Księcia Józefa“ głośna kom. w 5 akt. ze śpiewami i tańcami. Bilety wcześniej nabywać można w cukierni p. Ulrichsa od 26 sierpnia róg Zielonej i Piotrk. 3785

Traktat niemiecko-rosyjski.

Po przeszło ośmiu miesiącach udało się wreszcie sygnalizowany w listopadzie r. z. traktat poczdamski między Niemcami a Rosją ostatecznie zrehabilitować, tak, że mógł zostać podpisany i ogłoszony. Już przed kilku dniami pojawiła się w paryskim „Matin“ wiadomość, że umowa niemiecko-rosyjska, oparta na stypulacjach, dokonanych podczas zeszlorocznej carskiej wizyty w Poczdamie, jest już tak dalece gotowa, iż jej podpisanie z obu stron nastąpi zapewne w najbliższych dniach. Według informacji „Matina“, umowa ta w niczem nie narusza interesów Francji, ponieważ dotyczy wyłącznie wzajemnych stosunków Niemiec i Rosji na terenie i w obrębie granic Persji.

Wiadomość ta wywołała w świecie politycznym powszechne zainteresowanie — ze względu na panujące dziś w koncercie mocarstw europejskich napięcie.

Prasa niemiecka starała się przedstawić sprawę tak, jakoby obejmowała ona coś więcej, niż wyłącznie stosunki wzajemne obu mocarstw w Persji — a mianowicie, jakoby dotyczyła także pewnych kwestyj politycznych w Europie. Dzienniki niemieckie powoływały się przytem na znane oświadczenie kanclerza hr. Bethmanna-Hollwega w Parlamencie niemieckim, iż w Poczdamie stanęła umowa tej treści, że tak Niemcy jak Rosya obowiązały się wzajemnie nie brać udziału w żadnej kombinacji politycznej, której ostrze zwracałoby się przeciwko jednemu z obu mocarstw. Obecny kanclerz niemiecki — wywodziła np. „Neue Freie Presse“ — nie należy do ludzi, którzy lu-

bia się chętnie nieosiągniętymi lub złudnymi sukcesami. Jego oświadczenie w parlamencie musiało więc polegać na prawdzie, a wobec tego wprost niemożliwą byłoby rzeczą, gdyby zawarta teraz umowa nie miała dotyczyć także wzajemnego stosunku Rosji i Niemiec wobec innych mocarstw, i ograniczać się wyłącznie do spraw perskich. Inne dzienniki niemieckie posuwały się w tym kierunku jeszcze dalej i starały się wykazać, że Rosya wycofuje się powoli z przymierza z Francją, a coraz ściślej łączy się z Niemcami.

Lecz legenda ta nie utrzymała się długo. Domysły gazet niemieckich nie doczekały się potwierdzenia ze strony urzędowej. „Matin“ zaś oraz inne dzienniki francuskie stanowczo im zaprzeczyły. Z ogłoszonego obecnie tekstu ugody niemiecko-rosyjskiej wynika, że ogranicza się ona rzeczywiście wyłącznie do uregulowania stosunków niemiecko-rosyjskich w Persji — a innych kwestyj politycznych absolutnie nie dotyczy. Niemcy wyrzekają się w niej wszelkich politycznych dążeń i aspiracji w rosyjskiej sferze interesów w Persji, Rosya zaś zobowiązuje się przestrzegać względem handlu niemieckiego w Persji zasady „otwartych drzwi“ — a nadto przyszłe swoje w tym kraju koleje żelazne połączyć z niemiecką koleją Bagdadzką; wreszcie zaś nie sprzeciwiać się udziałowi obcych kapitałów w tem przedsiębiorstwie kolejowym. Oto wszystko — o innych sprawach politycznych w umowie ani słowem nie wspomniano.

Dzienniki niemieckie wobec tego obniżyły nieco tryumfalny ton swoich wynurzeń, lecz nie przestają sławić tej umowy jako ważnego aktu pokojowego. Zwracają one uwagę, że jego znaczenie polega głównie na tem, iż dokonany został w obecnej właśnie chwili, w której rozstrzy-

gają się losy sprawy marokańskiej. Ugoda ta — pisze „N. Fr. Presse“ — ma może rzeczywiście niewielkie tylko realne dla Niemiec znaczenie, zato atoli ważny może wyrzucić wpływ na ukształtowanie się stosunków politycznych w Europie i w każdym razie jest wielkim politycznym sukcesem dyplomacji niemieckiej.

Czy te optymistyczne poglądy wiedeńskiego dziennika mają jaki podkład faktyczny — to już najbliższa pokaże przyszłość. Narazie żadnej niema podstawy do twierdzenia, że traktat niemiecko-rosyjski ma jakiegokolwiek szersze znaczenie polityczne, wychodzące poza zakres określonych w nim ściśle kwestyj specjalnych.

Protest lordów.

W dniu 18 b. m. ustawa, ograniczająca prawodawczą władzę angielskiej Izby lordów, otrzymała sankcję korony. Jednocześnie w księdze sprawozdań Izby lordów zapisano protest następującej treści, zredagowany przez hr. Rosebery'ego i podpisany przez wszystkich parów, z wyjątkiem 82 ministeryalnych i 21 anglikańskich biskupów.

„Die Jovs 17 Augusti, 1911. Sprzeciwiamy się i protestujemy przeciw ustawie parlamentarnej: 1) ponieważ obala równowagę konstytucyjną, więc i samą konstytucję; 2) ponieważ traktuje problem konstytucyjnej reformy nie ze stanowiska wielkiej narodowej odpowiedzialności, ale jedynie tylko ze stanowiska interesów partyjnych; 3) ponieważ ustawa niszczy, a nie buduje; 4) ponieważ odbierając Izbie lordów władzę i powagę, niczem ich nie zastępuje; 5) ponieważ znosi nad Izbą gmin wszytka kontrolę; 6) ponieważ tym sposobem ustanawia w tem państwie, przeciwko wszystkim tradycjom kraju i doświadczeniu wszystkich wielkich mocarstw konstytucyjnych, rząd jednoizbowy; 7) ponieważ zachowuje Izbie lordów byt pozorny, nominalny, aby w ten sposób zakryć przed ludnością kraju absolutną i żadnej nie ulęgającą kontroli władzę Izby gmin; 8) ponieważ ta ustawa była wniesiona i przeprowadzona z beprzykładnym nadużyciem siły brutalnej, otwarcie i notorycznie dlatego, aby w jej następstwie przeprowadzić dalsze zarządzenia konstytucyjne najwyższej doniosłości (t. j. „home rule“ w Irlandyi), bez konieczności odwołania się z niem do decyzji ludności zjednoczonego Królestwa, która ten projekt dwukrotnie (1885 i 1893) i wyraźnie potępiła; 9) ponieważ sposób, w jaki ustawę przeprowadzono, jest takim samym pogwałceniem konstytucyi, jak sama ustawa; 10) ponieważ cała tranzakcyja uwłacza godności naszego kraju i jego instytucyi.“

Z CESARSTWA.

Ucieczka Maryi Szkolnikówny. Gazety syce-ryjskie donoszą o ucieczce ze szpitala więziennego

145. Piotrkowska naprzeciw ulicy Ewangelickiej 145.
Ogólnie znana lecznica
chorób zębów i jamy ustnej
 lekarza d-ty H. Pruss.

1693r

Leczenie, plombowanie i wyjęcie zębów bez bólu.
 Specjalne laboratorium techniczne do wprawiania sztucznych zębów.
 Specjalność: plomby porcelanowe, plomby złote, złote korony, złote mosty (sztuczne zęby bez podniebienia).
 Reperacje i przeróbki sztucznych zębów **NA POCZEKANIU**.
Uwaga!! Ceny bardzo niskie! Uwaga!!

Brykiety

z węgla kamiennego.

Sprzedż **na wagę** wyłącznie: Przejazd 80a.
 Sprzedż na sztuki: Przejazd 21 i we wszystkich sklepach spożywczych i t. p.

PODPAŁKI sosnowe w pęczkach po **6 kop.**

Składy węgla i drzewa p. f. „DRZEWO”

Przejazd 21 i 80a. — Tel. 17-09 i 28-60.

2797

Zatwierdzone przez Ministerium Handlu i Przemysłu

Kursy buchalteryjne i języków nowożytnych

J. Mantinbanda w Łodzi,

ulica Cegielniana № 47, (róg Wschodniej).

Wykłady rozpoczną się 1-go Września o godzinie 8-iej wieczorem.—Zapisy przyjmuje Kancelarya kursów codziennie od 7-iej do 9-iej wieczorem.

2713

Żeńska 7-mio klasowa Szkoła polska
Z. PĘTKOWSKIEJ

W Łodzi, ulica Wólczajska № 55.

Zawładania, że egzaminy wstępne i poprawkowe rozpoczną się 1-go września,—lekcye 4-go września.

Kancelarya szkoły przyjmuje podania codziennie od g. 11—4, począwszy od 21-go sierpnia. 2695

ZAKŁAD FREBLOWSKI

Anny Pętkowskiej

Wólczajska № 55,

przyjmuje dzieci od lat 3. — Zapisy rozpoczną się 26-go sierpnia. 2697

ATRAMENT

3156

do pisania i do czernienia, najlepszy tylko

E. Glińskiego, Mikołajowska № 34.

KANTOR SŁUŻBY

rekomenduje bony, gospodynie, kucharki i t. p., z dobrimi świadectwami. Ul. Piotrkowska № 27, w podwórzu. 2731—10sc—4

Dobra kucharka

znająca się na gospodarstwie jest poszukiwaną na wyjazd. Wiadomość: ulica Długa 8. m. 9. 3172

7-mio KLASOWA SZKOŁA ŻEŃSKA
BRONISŁAWY OKUSZKO-KONARZEWSKIEJ
 Spacerowa 21.

wspomagana przez Tow. popierania średn. szkół żeńskich w Łodzi.

Zapisy do klas: wstępnej, I, II, III, IV, V, VI i VII odbywać się będą od dnia 22 sierpnia codziennie od godz. 10 do 2-iej. Egzaminy rozpoczną się 31 sierpnia.—Lekcye 2 września 2771

W 8-io klasowym zakładzie naukowym żeńskim z kursem męskich gimnazyów filologicznych

Zofii Libiszowskiej

przy ul. Zawadzkiej № 37.

Kancelarya szkoły przyjmuje zapisy nowowstępujących uczenic do klas sześciu włącznie codziennie, z wyłączeniem świąt i niedziel, od godziny 10-iej rano do 5-iej po południu.

Egzaminy, wstępne i poprawkowe 2-go września, lekcye 4-go września. 2339

№ 122. Piotrkowska № 122.

≡ Otwarcie zakładu. ≡

We wtorek dnia 29 sierpnia 1911 r. o godzinie 8-iej rano otwieramy pod firmą

„**HOLZSCHUHER & HEISE**”

Piotrkowska № 122 pierwszorzędny zakład konfekcyjny ubiorów: damskich, męskich, aczniowskich i dzieciennych, połączonych z dającym oddziałem specjalnie dla wykonania wykwintnego ubrania na miarę.

Zakład nasz jest zaopatrzony w towary i garderobę ostatniej mody w wielkim wyborze, ceny zaś najtańsze bezkonkurencyjne, przeto najprzejmiej zapraszamy Szan. Publiczność o łaskawe zwiedzenie naszego zakładu bez potrzeby kapna czegokolwiek.

Holzschuher & Heise

SIEDMIOKLASOWY ZAKŁAD NAUKOWY ŻEŃSKI Z OGRODEM
Z. Piaskowskiej

przyjmuje zapisy aczenie w godz. od 10 rano do 7 wiecz.—Egzaminy wstępne rozpoczynają się 30-go sierpnia.—Początek roku szkolnego 1-go września.—Zakład przyjmuje pensyonarki: ulica Mikołajewska № 22. 3164

W 7-mio kl. Szkole Handlowej Żeńskiej

C. Waszczyńskiej

egzaminy wstępne i poprawkowe w klasach przygotowawczych zaczną się dnia 26-go sierpnia, w klasach wyższych 29-go sierpnia.—Lekcye 2-go września.—Podania o przyjęcie przyjmuje kancelarya Szkoły codziennie oprócz niedziel i świąt.—**Szkoła została przeniesioną na ul. Zieloną № 15, do własnego specjalnie wybudowanego domu.** 2755

Mikołajewska №. 42.

Wielkie europejskie

3204

PANOPTICUM i MUZEUM

otwarte codziennie od godz. 10 rano do 11 wiecz. Wejście do Panopticum 20 kop. Oddział anatomiczny 15 kop. Dzieci i wojskowi placą 10 kop. do Panopticum. Anatomiczny oddział dla pań we wtorki i piątki. **K. Stephan.**